

živobytí, jenž mu umožňoval žítí bezprostředně z výtěžku vlastního hospodářství. Tato výhoda, již se tolik jiných obyvatel státu rovněž netěší, nemůže však býti uznána za zájem takové důležitosti, by mohlo býti připuštěno nedbatí pro ni předpisu vnuceného vládě zřetelem na možnost obživy ostatního obyvatelstva. Obžalovaný neměl žádného podkladu, by z toho, že mu bylo v letech minulých rekvisicemi odňato všechno obilí, takže byl odkázán na stravování se ve válečné kuchyni a na chleby, usuzoval, že tomu bude také tak v tomto roce. Nad to však není naprosto nepochybné a rozhodně není zjištěno, že cesta, již se bral obžalovaný, byla jedinou, jež vedla nebo vésti mohla k zachránění hospodářských podmínek samozásobitelských. Ministerské nařízení, proti němuž se obžalovaný prohřešil, a k němu vydané speciální předpisy výslovně uznávají práva samozásobitelů a poskytují jim právní ochrany. Bylo tedy obžalovanému volno, dožádati se pomoci na příslušných úřadech, měl-li za to, že se mu je obávati přespřílišných rekvisic. Bezprostředně nehrozilo ještě obžalovanému nebezpečí, že bude spolu s příslušníky své domácnosti bez nutných potravin. Náзору projeveného obhajcem obžalovaného při soudním roku, že nelze mluvit o zatajování po rozumu § 32 nař. ze dne 26. května 1917 č. 235 ř. z., bylo-li již dříve stanoveno, co má obžalovaný dodatí, a nejednalo-li se o nový soupis, dále, že nemůže v úvahu přijíti zatajování ve smyslu zmíněného § 32 dotud, pokud dotyčné zásoby obilí jsou dle § 3 téhož nař. vyňaty ze zabavení, sdíletí nelze. Nařízením veškerého ministerstva shora uvedeným byla ve prospěch státu zabavena veškerá sklizeň; povinnost oznámiti úřadu zásoby vztahuje se na veškeru sklizeň, jež byla zabavena ve prospěch státu, jak plyne z ustanovení § 9 1 c), jenž nečiní rozdílu jednak mezi zásobami, jež dle § 3 mohou býti spotřebovány, pokud se týče, skrmeny nebo semlety, jednak mezi ostatními zásobami. Sklizeň, pokud se týče její jednotlivé součásti, jest oznámiti úřadu povolanému, kdykoli toho úřad potřebuje a požaduje, bez ohledu na to, zda soupis zásob se děje za účelem uložení dodávky čili nic; i zásoby, jež nemusí býti dodány, nutno oznámiti úřadu, žádá-li za to. Vzhledem na soudní zjištění, dle něhož komise vyzvala obžalovaného, by ukázal veškerý své zásoby obilí, jakož i vzhledem na všeobecné znění odstavce č. 1 § 32 min. nař. ze dne 26. května 1917 č. 235 ř. z., nejde v této trestní věci jen o ono obilí, jež obžalovaný povinen byl dodatí, nýbrž o veškeré obilí, jež měl v držbě, bez ohledu na to, zdali byl povinen je dodatí, nebo zdali byl oprávněn, podržeti je pro vlastní potřebu. Pojem zatajování byl ve směru právě uvedeném nalézacím soudem vystižen správně, soud nalézací pochybil však v tom, že vyloučil u obžalovaného zlý úmysl a sprostil jej obžaloby také co do zásob u něho dne 27. a 28. března 1919 nalezených. Bylo tedy rozsudek jednak dle č. 1, jednak dle č. 3 § 288 tr. ř. zrušiti a věc vrátiti do stolice prvé k novému projednání a rozhodnutí, při němž bude soudu nalézacímu dle § 293, odst. 2 tr. ř. řídití se právním stanoviskem shora vytčeným.

Čís. 122.

Tím, že někdo byl vyzván ku pomoci při úředním výkonu, jemu jinak cizím, nestává se nutně vrchnostenskou osobou po rozumu § 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 4. února 1920, Kr I 34/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Františka S. do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 3. listopadu 1919, pokud jím byl uznán vinným zločinem veřejného násilí v § 81 tr. z. naznačeným a, zrušiv rozsudek, vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Obžalovaný byl uznán vinným zločinem v § 81 tr. z. naznačeným, jehož se dopustil na osobě v § 68 tr. z. jmenované, totiž na vojenské strážci, t. j. vojínu Josefu P. ve výkonu jeho služby. Nalézací soud zjistil v tomto směru, že Josef P., tehda vojín u strážního odděl. v P., byl právě vystřídán ze služby u muničního depa, když ho vyzval nějaký desátník od vojenské policie ku pomoci proti obžalovanému, že P. zakročil proti tomuto jako vojenský policista ve výkonu své služby, neboť byl v plné uniformě a byl dožádán výslovně oním nezjištěným desátníkem o pomoc, tento pak byl vojenským policistou a proti obžalovanému služebně zakročoval. To však s hlediska § 1 tr. z. nestačí. Jen tehda by bylo možno míti za to, že P., vojín u strážního oddělení, se nalézal v daném případě ve výkonu služby, kdyby úkon, jež předsevzal, náležel v okruh práv a povinností, jež mu příslušely na základě platných předpisů, zejména rozkazů nadřízených orgánů. S tohoto hlediska bylo věc řešiti, zejména přihlíží-li se k hájení se obžalovaného, že nevěděl, že vojín P. má službu, že pochybuje, že byl za ním vyslán, by mu krávu vrátil, a že nechtěl žádného služebního úkonu mařiti. Je zjištěno, že obžalovanému bylo nařízeno předvedení krávy zrekvirované pro vojenskou správu v P., že, když byla předvedena k městské váze, jal se ji obžalovaný odvádět domů, že P. za ním běžel, krávu chytil za rohy, by obžalovaného zdržel, že ho však tento v tom uhodil holí do hlavy, až mu prorazil kůži a způsobil krvavou jizvu. Že by tento úkon byl služebním úkonem Josefa P. ve smyslu shora uvedeném, ze zjištění, obsažených v rozsudku nikterak neplyne. Je zjištěno, že byl P. právě vystřídán ze strážní služby u muničního depa. V tom tedy záležel jeho služební úkon jako vojen. strážce. Okolnost, že byl vyzván od nějakého desátníka od vojen. policie ku pomoci proti obžalovanému, není rozhodna a nemůže nikterak odůvodniti závěr, že by se byl P. nalézal proto ve službě. Není ani zjištěno, že by onen desátník byl představeným Josefa P. Skutková zjištění prozrazují mezery, jež působí neúplnost rozsudkového výroku a zmatečnost dle § 281, č. 5 tr. ř. V tom směru jest stížnost důvodna.

Čís. 123.

Rozsudku občanského trestního soudu, vynesenému nad osobou, podrobenou pravomoci trestních soudů vojenských, čeliti lze řádnou zmateční stížností a to dle povahy případu buď dle § 281 č. 9a) nebo dle § 281 č. 9b) tr. ř.

Příslušností k bývalé rakouské armádě není odůvodněna pravomoc čsl. vojenských trestních soudů. K tomu jest třeba presentace v čsl. armádě.